

Linux projekt

7. feladatrész

Felhasználók és csoportok kezelése 2. rész

1.) Egy felhasználó hozzáadása script paranccsal:

Add hozzá a rendszerhez **Orbán Géza** felhasználót (felhasználónév *orbang*, jelszó: 555555)!

A felhasználó **/bin/sh** parancértelmezőt használ, alapértelmezett csoportja a **tesztelok**, de tagja **fejleszto** csoportnak is. Úgy állítsuk be a jelszavát, hogy azt az első belépéskor meg keljen változtatnia.

```
$ sudo useradd -p 555555 -m -c "Orbán Géza" -d /home/orbang -g teszteles -G fejlesztes -s /bin/bash orbang
```

A parancsban megadott kapcsolók jelentései:

A useradd kapcsolói	
-c	megjegyzés
-d	home könyvtár
-g	elsődleges csoport
-G	másodlagos csoport vagy csoportok
-m	hozzuk létre a home könyvtárát
-s	milyen shellt kapjon
-u UID	mi legyen a uid-je
-k	honnan másoljuk alapértelmezett fájlokat

Egyelőre még nem jött létre a tikosított jelszó a felhasználóhoz. Ezt le is ellenőrizhetjük a `/etc/shadow` fájl kiíratásával:

```
$ sudo getent shadow
```

```
xrup:!:19393:0:99999:7:::
nemecseke:$y$j9T$/oqJCHNTTQrngXy3Ic05k/$/jULEP2mdA5fBm3UPJkxA1B0VbaXKXZw.HDBAt2WKRc
:19393:0:99999:7:::
orbang:555555:19395:0:99999:7:::
```

2. jelszó beállítások

Rendszergazda jogosultsággal még futtatni kell a `passwd <felhasználónév>` parancsot annak érdekében, hogy a hozzáadott felhasználó be tudjon lépni a rendszerbe!!

```
$ sudo passwd orbang
```

A jelszó megadása után ismét nézzük meg a `/etc/shadow` fájlt:

```
nemecseke:$y$j9T$/oqJCHNTTQrngXy3Ic05k/$/jUlEP2mdA5fBm3UPJkxA1B0VbaXKXZw.HDBAt2WKrC
:19393:0:99999:7:::
orbang:$y$j9T$9RrKf72FcQfHSeq01.0vi/$WdpNLbBQoQ8VsQFW6CikElZOJl3M702BXESiW7rZyX4:19
395:0:99999:7:::
```

A chage parancs használata. Figyeld meg a chage parancs kapcsolóit **chage --help** és a **man chage** parancssok segítségével!

\$ chage --help

\$ man chage

Állítsd be, hogy **orbang** jelszavát úgy, hogy első belépésekor azt ki keljen cserélnie!

\$ sudo chage -d 0 orbang

A jelszó érvényesség megváltoztatásakor tán ismét nézzük meg a /etc/shadow fájlt, majd hasonlítsd az előző állapottal:

\$ getent shadow

```
nemecseke:$y$j9T$/oqJCHNTTQrngXy3Ic05k/$/jUlEP2mdA5fBm3UPJkxA1B0VbaXKXZw.HDBAt2WKrC
:19393:0:99999:7:::
orbang:$y$j9T$9RrKf72FcQfHSeq01.0vi/$WdpNLbBQoQ8VsQFW6CikElZOJl3M702BXESiW7rZyX4:0:
0:99999:7:::
```

Ellenőrizzük meddig érvényes a jelszava a saját felhasználóknak!

\$ sudo chage -l <saját felhasználó>

Ellenőrizzük meddig érvényes a jelszava az orbang felhasználóknak!

\$ sudo chage -l orbang

Válts felhasználót grafikus felületen Orbán Géza felhasználóra és belépéskor cserélj jelszót. Ha beléptél ellenőrizd **orbang** felhasználó alapértelmezett könyvtárát és csoportjait:

\$ pwd

\$ groups orbang

Válts felhasználót vissza sajátra!

Ellenőrizd kik vannak bejelentkezve!

\$ who

Ellenőrizd jelenlegi felhasználó identitását!

\$ whoami

Nézd meg a bejelentkezett felhasználókat!

\$ sudo user

Kérdezd le **orbang** felhasználó jelszó beállítását!

\$ sudo passwd orbang

Most állítsd be, hogy **orbang** felhasználónak, hogy belépéskor ne kelljen jelszót használnia!

\$ sudo passwd -d orbang

Most ismét nézzük meg a **/etc/shadow** fájlt, majd hasonlítsuk össze az előző állapottal:

```
nemecseke:$y$j9T$/oqJCHNTTQrngXy3Ic05k/$/jUŁEP2mdA5fBm3UPJkxA1B0VbaXKXZw.HDBAt2WKrC
:19393:0:99999:7:::
orbang::0:0:99999:7:::
```

Ideiglenesen zároljuk **orbang** felhasználót!

\$ sudo passwd -l orbang

Most ismét nézzük meg a **/etc/shadow** fájlt, majd hasonlítsuk össze az előző állapottal:

\$ sudo cat /etc/shadow

```
nemecseke:$y$j9T$/oqJCHNTTQrngXy3Ic05k/$/jUŁEP2mdA5fBm3UPJkxA1B0VbaXKXZw.HDBAt2WKrC
:19393:0:99999:7:::
orbang:!:0:0:99999:7:::
```

Ismerjük meg a **deluser** parancsot a **help** fájlj segítségével!

\$ deluser --help

Töröljük **orbang** felhasználót

\$ sudo deluser orbang

A **passwd** fájl kiíratásait is kérem kifényképezni és elhelyezni a parancsok fotó együtt a **ossorce.pdf** fájlban!